

Quadern de cultura

El programa d'activitats culturals per a la joventut inclou un conjunt d'exposicions itinerants que la Direcció General de Cultura té ja muntades d'altres anys. Un interès especial tindran les conclusions de l'estudi sociològic sobre la situació de la joventut que s'ha encarregat a Josep Vicent Marqués. S'hi poden produir sorpreses.

Tot plegat, un conjunt

d'activitats que apunten a allò que ha de ser una política de joventut. De tota manera, hi podem posar una prevenció i assenyalar-hi algunes absències. La prevenció és òbvia: ¿fins a quin punt transcendirà tot això, i en quin grau, al món juvenil? Les absències també haurien de ser òbvies. Si no es cola el tema de sobte en algun acte i tret d'una publicació divulgativa que s'anuncia,

sembla com si la joventut no tingués sexe. La sexualitat no es considera matèria susceptible de debats, encontres i experiències entre els joves.

És el mateix cas de la normalització lingüística, com si els joves no tinguessen res a dir ni a fer en la promoció de l'ús social del català. Pel que fa a dos aspectes que podrien semblar contradictoris però no ho són, no hi ha actes

específics dedicats al medi ambient ni a la informàtica i els mitjans de comunicació. El pacifisme, l'objecció de consciència (llevat del cas d'un altre paper divulgatiu) i la polèmica de l'OTAN, també s'esquiven en el programa. Aquestes i altres absències apunten un excessiu «oficialisme», que mereixeria ser corregit, des de les institucions o des d'altres àmbits d'organització juvenil.

Benvinguda a un llibre

Consignar una altra vegada que el País Valencià és encara una societat anòmala és una cosa que, a hores d'ara, no sobtarà ningú. Es pot constatar, cada dia, en cada petita peripècia cívica, política, econòmica o cultural, com afloren mil reflexos que proclamen aquesta condició. També, naturalment, en el fet d'escriure i en tot allò que aquest fet comporta.

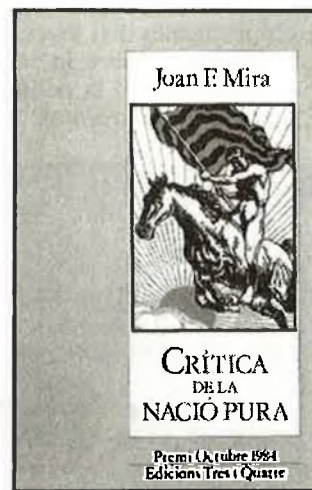
Em sembla indiscutible que, malgrat els verificables avanços esdevinguts els darrers anys en el nostre precari món de les idees, encara l'exercici d'escriure comporta un elevadíssim tant per cent de tossuderia personal, de pur i estricte voluntarisme, que, de fet, converteixen la feina de l'escriptor en una decidida afirmació d'esperit pioner. L'escriptor sap que la seua obra, llevat de casos absolutament excepcionals i que no fan sinó confirmar la regla, és —com en el bellíssim llibre de poemes de Fuster— escrita per al silenci. L'hi

Aifons CUCÓ

conduïxen, quasi sempre, els miserables mecanismes d'aquesta societat.

Seria especialment revelador si aquest resultat final, el del silenci, es produís també al voltant del darrer llibre de Joan F. Mira, *Crítica de la Nació Pura*. I ho escric així, com el lector benèvol haurà ja endevinat, amb la por i la sospita que això pot ocórrer perfectament. En realitat, no en manquen precedents. Perquè el mateix Mira és també l'autor d'un altre llibre, d'una novel·la exactament, que per ara ha passat rodejada de silenci i d'incomprensió. Incomprensió que vol dir ací «no-comprendre», com és natural. Em referesc a *El desig dels dies*, potser la millor novel·la valenciana de l'actual segle.

Amb *Crítica de la Nació Pura*, un títol alhora solemne, distanciat i mofeta, que no reflecteix exactament —¿com podria fer-ho?— el contingut del llibre, Joan F. Mira ha reflexionat, jo crec que lúcidament, documentadament i apassionadament, sobre un fenomen tan

complex, multipolar i contradictori com és la nació. Aquestes reflexions, em sembla, són instal·lades en una doble òptica.

D'una banda, amb un *background* d'una notable solidesa, en què ha combinat les seues tècniques d'antropòleg amb una visió històrica que ja voldrien per a ells molts professionals en la matèria. De l'altra, i l'autor n'ha fet constància directa, amb una explícita, i sempre exercida, perspectiva valenciana, que, com a horitzó final, no manca mai al llarg del llibre. Aquesta doble òptica, i em permetré insistir-hi, configura un producte cultural absolutament inèdit entre nosaltres.

Tinc la convicció que, si visquéssim dins un món cultural menys miserable i clandestí, aquest llibre podria ser traduït almenys a la mitja dotzena d'idiomes d'aquells que en diuen de llarg circuit. Això, sens dubte, seria útil per a les ciències socials, en general, i per al coneixement d'aquest petit i anòmal país, en particular. Em tem que això no es produirà. Encara fóra més greu, però, que dins del nostre món parroquial, tan decantat a la irreflexió, al cofoisme i a l'escatologia, el llibre fos —un altre més— escrit per al silenci.

Jo no entraré evidentment, ara i ací, en la valoració —encara que d'alguna manera ja ho faig— ni encara menys, en la dissecció de l'obra. Només vull deixar constància que *Crítica de la Nació Pura* és un llibre per a ser llegit atentament, perquè planteja, amb rigor i amb agudesia, problemes i qüestions que no són precisament alienes al present i al futur del nostre poble. Per tot això, i pel que pot contribuir a un debat obert, que en aquest moment em sembla imprescindible, voldria donar-li, per la meua part, pública benvinguda.